

15. JUNIJ

SVETOVNI DAN OZAVEŠČANJA O NASILJU NAD STAREJŠIMI

»Zloraba starejših oseb je poseamičen dogodek, ponavljajoča se dejanja ali opustitev ravnanja, ki se dogaja v medsebojnih odnosih, ki temeljijo na zaupanju in, ki povzročajo bolečino in vznemirjenje starejše osebe« (WHO)

- Nasilje v družini je **NESPREJEMLJIVO** in **PREPOVEDANO**
- Nasilje v družini je kršenje človekovih pravic in kaznivo dejanje
- **Nasilje je namerno, nadzorovano, razumno, zavestno, predvidljivo in običajno večkratno vedenje, s katerim želi povzročitelj nasilja žrtev nadzorovati in si pridobiti moč in kontrolo nad njo**

- **Nasilje v družini je zloraba moči in pomeni izrazito neenakovreden odnos, s katerim žrtev doživlja ogroženost in se jo spravlja v podrejen položaj**
- **Nasilje v družini se stopnjuje po pogostosti in intenzivnosti. Za nasilje je vedno odgovoren tisti, ki ga izvaja – NIKOLI ni kriva žrtev.**
- **Za nasilje ni opravičila**

Najpogostejše oblike nasilja nad starejšimi

Pri starejših ljudeh se pojavljajo vse oblike nasilja. Najbolj pogoste pa so psihično nasilje, ekonomsko nasilje in zanemarjanje. Najpogostejše se oblike nasilja pojavljajo v kombinacijah.

Fizično nasilje: porivanje, klofutanje, pretepanje, stresanje, brcanje, povzročanje opeklin, telesne kazni, fizično omejevanje gibanja,...

Psihično nasilje: poniževanje, žaljenje, grožnje, zaklepanje in stanovanje, odrekanje stikov z drugimi, molčanje in ignoriranje, izsiljevanje, zasmehovanje,...

Ekonomsko nasilje: nelegalna ali nepravilna uporaba prihrankov in lastnine starostnika, kraja denarja ali bančne kartice, poraba denarja brez njegove vednosti, prisila k podpisu pogodbi, pooblastil, ponerejanje podpisa,...

Zanemarjanje: odtegotvanje življenjsko nujnih stvari kot so hrana, zdravila, nega, varnost; zapustitev starejše osebe, neizpolnjevanje obvez in dolžnosti, ki jih ima določena oseba do starostnika, tudi neplačevanje potrebnih storitev,...

Spolno nasilje: otipavanje, prisilno slačenje, fotografiranje, opazovanje,...

Znaki nasilja v družini oziroma zlorabe starejših

Znaki, ki lahko kažejo na fizično nasilje: težave z gibanjem, spreminjeno obnašanje, zmedenost, praske, podplutbe, nalomljene kosti, polomljena očala, poškodovanje druge lastnine starejše osebe,...

Znaki, ki lahko kažejo na psihično nasilje: strah, neodločnost, apetija, depresija, stres, poslabšanje prejšnjih duševnih bolezni oz. stanj, motnje spanja, umikanje, manjše samospoštovanje,...

Znaki, ki lahko kažejo na ekonomsko nasilje: starejša oseba ne razpolaga sama z denarjem, nikoli nima pri sebi denarja, nepoznavanje denarja, oseba vedno dviguje denar v spremstvu nekoga,...

Znaki, ki lahko kažejo na zanemarjanje: podhranjenost, higienska zanemarjenost, neprimerna oblačila, starejše osebe nimajo potrebnih zdravstvenih pripomočkov (slušni aparat, zobna proteza), prejemajo prevelik ali premajhen odmerek zdravil, preležanine, neustrezne bivanjske razmere,...

REAGIRAJMO:

- Ukrepajmo ob prvih znakih nasilnega vedenja in bodimo pozorni, občudjivi če zaznamo nasilje
- Obvestimo o nasilju: policijo, osebnega zdravnika, nujno medicinsko službo, patronažno službo, najbližji center za socialno delo, sorodnike, prijatelje, sosede, znance

NALOGE CENTRA ZA SOCIALNO DELO

- Nudi žrtvi in povzročitelju nasilja svetovalno pomoč, z namenom spremembe dosedanjega vedenja
- Cilj svetovalne pomoči je odprava neposredne ogroženosti in skrb za žrtvino dolgoročno varnost, z odpravo vzrokov zaradi katerih prihaja do nasilja
- Krepitev moči žrtve in povečanje njene varnosti, vse z namenom prenehanja nasilnega odnosa
- Multidisciplinarna obravnava

POLICIJA

- Zagotavljanje varnosti
- Intervencije
- Izrek prepovedi približevanja

NAMESTITEV ŽRTEV NA VARNO:

- Krizni center za žrtve nasilja
- Varna hiša
- Materinski dom
- Dom starejših občanov

SODIŠČE

- Ukrepi za zagotavljanje varnosti žrtev: Prepoved približevanja, ukrep prepustitve stanovanja v skupni uporabi, brezplačna pravna pomoč
- Kazenski postopek
- Premožerjski postopek

**VELIKO NASILJA
NAD STAREJŠIMI JE
ZAMOLČANEGA,
PRIKRITEGA IN
NEPRIJAVLJENEGA**

**VSAK IMA PRAVICO
DO ŽIVLJENJA BREZ
NASILJA.
POMOČ OBSTAJA!**

**NASILJE NAD
STAREJŠIMI
NARAŠČA**

Center za socialno delo
Osrednja Slovenija – vzhod
Enota Domžale
Masljeva ulica 3
1230 Domžale
T: 01 724 63 70
E: gpcsd.domza@gov.si

Center za socialno delo
Osrednja Slovenija – vzhod
Enota Kamnik
Usnjarska cesta 8
1241 Kamnik
T: 01 830 32 80
E: gpcsd.kamni@gov.si

Center za socialno delo
Osrednja Slovenija – vzhod
Enota Litija
Ljubljanska cesta 12
1270 Litija
T: 01 890 03 80
E: gpcsd.litij@gov.si

**POLICIJA
113**